

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Štefana Sekelského a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci obvineného **Ing. I. P. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 296 Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí 16. februára 2010 v Bratislave sťažnosť obvineného Ing. I. P., ktorú podal proti uzneseniu sudkyne pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 29. januára 2010, sp. zn. Tp 39/2009 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného Ing. I. P. **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Sudkyňa pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 29. januára 2010 (omylom uvedené v hlavičke uznesenia 2009), sp. zn. Tp 39/2009, rozhodla podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku tak, že žiadosť obvineného Ing. I. P. o prepustenie z väzby na slobodu zamietla.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku neprijala písomný sľub obvineného a zároveň podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku neprijala ani ponúknutú peňažnú záruku.

Rozhodnutie podrobne odôvodnila so záverom, že naďalej pretrváva obava, že v prípade prepustenia obvineného na slobodu, tento by mohol pokračovať v páchaní

trestnej činnosti. Ponúknutý písomný sľub a ponúknutú peňažnú záruku nepovažovala za spôsobilé nahradiť väzbu, najmä vzhľadom na povahu prejednávaneho, nepochybne závažného prípadu, jeho vysokú organizovanosť, osobu obvineného ako i výšku spôsobenej škody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť obvinený, ktorú odôvodnil prostredníctvom obhajcu (č. l. 267 – 269) a tiež sám, písomným podaním z 8. februára 2010 (č.l. 270 – 272).

Obhajca obvineného JUDr. J. H. v písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že uplynutím dlhšieho časového odstupu – takmer jedného roka od vzatia obvineného do väzby, nie sú dané konkrétne skutočnosti, ktoré by zakladali dôvodnú obavu z toho, že by obvinený na slobode pokračoval v páchaní trestnej činnosti. Súd vo svojom rozhodnutí opakoval stereotypne dôvody bez podrobného skúmania, či sa dôvody väzby opierajú o hodnoverné a konkrétne skutočnosti, t.j. či tieto dôvody sú relevantné a dostačujúce, alebo či účel väzby nemožno dosiahnuť inými miernejšími prostriedkami. Konštatoval, že nedostatočné konkretizovanie dôvodov väzby, ako aj dôvodov neprijatia ponúkaných záruk na nahradenie väzby mu neumožňuje brániť sa a správne zamerať sťažnosť proti dôvodom rozhodnutia. Navrhol alternatívne, aby sťažnostný súd napadnuté uznesenie zrušil a sám rozhodol tak, že obvineného prepustí z väzby na slobodu, alebo ak zistí dôvody väzby podľa § 71 ods.1 písm. c/ Trestného poriadku, aby nahradil väzbu obvineného prijatím ponúknutého písomného sľubu, alebo prijatím ponúkutej peňažnej záruky a obvineného prepustil z väzby na slobodu.

Obvinený Ing. I. P. v písomných dôvodoch sťažnosti tiež namieta, že napadnuté uznesenie je nekonkrétne, je založené len na abstraktnej argumentácii a hypotetických a najmä paušalizovaných úvahách. Obava, že by pokračoval v páchaní trestnej činnosti nie je ničím preukázaná. Vyslovil názor, že súd pri rozhodovaní o pozbavení jeho osobnej slobody nedostatočne rozlišoval, že väzba je zabezpečovací a nie sankčný prostriedok. Namietal ďalej, že Špecializovaný trestný súd len veľmi všeobecne odôvodnil

neprijatie ponúknutých záruk. Navrhol, aby s'ťažnostný súd napadnuté uznesenie zrušil a prepustil ho na slobodu.

Na základe podanej s'ťažnosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým s'ťažovateľ podal s'ťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že s'ťažnosť obvineného Ing. I. P. nie je dôvodná.

Z obsahu predloženého spisového materiálu súd zistil, že obvinený Ing. I. P. bol vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Košice II zo dňa 21. februára 2009, sp. zn. 0Tp 19/2009, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 9. marca 2009, sp. zn. 7 Tpo 12/2009, a to z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. Lehota väzby začala plynúť 20. februára 2009.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. augusta 2009, sp. zn. 6 Tost 14/2009, boli dôvody väzby obvineného zmenené tak, že bol ponechaný vo väzbe len z dôvodov ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Rozhodnutím Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 23. novembra 2009, sp. zn. Tp 39/2009, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. decembra 2009, sp. zn. 2 Tost 25/2009, bola lehota trvania väzby u obvineného predĺžená do 20. júna 2010.

Obvinený Ing. I. P. je v posudzovanej veci trestne stíhaný, pretože je dôvodne podozrivý zo spáchania obzvlášť závažného zločinu zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 296 Tr. zák., z obzvlášť závažného zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., z trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. a zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. Priebeh vznášania obvinení obvinenému P. podrobne rozviedla

sudkyňa pre prípravné konanie v rozhodnutí na strane 3 a toto korešponduje s obsahom predloženého spisu.

Podľa § 76 ods. 6 Tr. por. celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť

- a/ dvanásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,
- b/ tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,
- c/ štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Podľa ods. 7 písm. c/ § 76 Trestného poriadku z lehoty uvedenej v odseku 6 pripadá na prípravné konanie najviac dvadsaťpäť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Podľa trestných sadzieb ustanovených na stíhané skutky, ktorých sa obvinený P. mal dopustiť, ide v prípade trestných činov podľa § 296 Tr. zák. a § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. o obzvlášť závažné zločiny. V uvedenom prípade môže teda väzba v prípravnom konaní trvať maximálne dva roky.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak sú splnené formálne podmienky. Procesný postup sudkyne pre prípravné konanie pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu bol zákonný a správny.

Do väzby možno obvineného vziať, prípadne ho v nej ponechať ak sú zároveň splnené i materiálne podmienky, a to že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už predchádzajúcich rozhodnutiach, naposledy v uznesení zo 4. novembra 2009, sp. zn. 1Tost 23/2009, vyslovil názor, že trestné stíhanie obvineného pre skutky uvedené v jednotlivých uzneseniach o vznesení obvinenia považuje za dôvodné, keďže skutky boli spáchané, majú znaky vyššie špecifikovaných trestných činov a existuje aj dôvodné podozrenie, že tieto skutky spáchal, aj spolu s ďalšími obvinenými osobami, obvinený Ing. I. P..

Ďalšou základnou materiálnou podmienkou vzatia obvineného do väzby je existencia niektorého z dôvodov väzby, ak z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že obvinený sa bude správať spôsobom predpokladaným, v danom prípade, v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Trestný poriadok teda podmieňuje možnosť vzatia obvineného do väzby existenciou dôvodnej obavy vyplývajúcej buď z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností.

Výklad pojmu „konkrétna skutočnosť“ je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci posúdi, či vzatie obvineného do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak.

Podľa zistenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa ani v tomto štádiu konania nič nezmenilo na dôvodnosti trvania väzby u obvineného, keďže konkrétne skutočnosti podrobne rozvedené už v predchádzajúcich uzneseniach súdov o vzatí do väzby obvineného a predĺžení lehoty jej trvania, na ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje, zakladajú dôvodnú obavu z konania uvedeného v tomto ustanovení.

Konkrétne skutočnosti zakladajúce dôvod väzby v danej veci vychádzajú zo skutkových okolností, že majetková trestná činnosť mala byť obvineným ako organizátorom páchaná opakovane viacerými skutkami a po pomerne dlhú dobu, mala

smerovať k zabezpečeniu finančného prospechu, keď obvinený i jeho manželka, spoluobvinená sú bez príjmu. Sudkyňa pre prípravné konanie preto dôkladne posúdila práve na základe dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácii v danej veci, že je daná reálna obava z pokračovania v páchaní trestnej činnosti a že väzba u obvineného je ešte aj v tomto štádiu konania opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania. Dôvody väzby u obvineného naďalej trvajú v nezmenenom rozsahu.

V súlade so zákonom postupoval Špecializovaný trestný súd, keď žiadosť obvineného Ing. I. P. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

Zákonu zodpovedá aj postup Špecializovaného trestného súdu, keď podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku neprijal sľub a podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku neprijal peňažnú záruku, ktoré obvinený ponúkol, pretože inštitút nahradenia väzby, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu považoval za nedostatočný.

Prostriedky, ktoré obvinený ponúkol ako náhradu väzby (§ 80 ods. 1 písm. b/, § 81 ods. 1) sú len možnosťami a nie oprávnením osoby pozbavenej osobnej slobody. Trestný poriadok síce akceptuje tieto možnosti aj v prípade stíhania aj pre obzvlášť závažný zločin, avšak len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu.

V prípade sľubu musia byť splnené súbežne dve podmienky. a to že sudca pre prípravné konanie považuje sľub za dostatočný a s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu sľub prijme. Sudkyňa pre prípravné konanie, najmä s ohľadom na povahu prejednávaneho prípadu, jeho rozsah a výšku škody, správne považovala tento inštitút nahradenia väzby za nedostatočný, a preto ho neprijala.

Ako už bolo uvedené, obvinený je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin a pre nahradenie väzby, či už písomným sľubom, alebo peňažnou zárukou, neboli zistené žiadne výnimočné okolnosti prípadu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre zmenu prvostupňového uznesenia, preto sťažnosť podanú obvineným Ing. P. podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 16. februára 2010

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Vypracovala: JUDr. Jana Serbová

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová